

Συνέντευξη του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του ANT1 και στον δημοσιογράφο Νίκο Χατζηνικολάου

Νίκος Χατζηνικολάου: Κυρίες και κύριοι, βρισκόμαστε στο Μέγαρο Μαξίμου, στο γραφείο του Πρωθυπουργού, του κ. Κυριάκου Μητσοτάκη. Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ που δεχτήκατε την πρόσκλησή μας για την πρώτη αυτή συνέντευξη μετά τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καλησπέρα, κ. Χατζηνικολάου, σε εσάς και στους τηλεθεατές σας.

Νίκος Χατζηνικολάου: Καλησπέρα σας. Θα ξεκινήσω, λοιπόν, από την Έκθεση. Η αντιπολίτευση επισημαίνει ότι, παρότι παρουσιάσατε κάποια μέτρα εκεί, ένα πακέτο μέτρων, δεν μιλήσατε για την ακρίβεια. Δεν μιλήσατε καθόλου για το μεγαλύτερο οικονομικό πρόβλημα των νοικοκυριών.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κύριε Χατζηνικολάου, έγινε το ακριβώς αντίθετο. Σε όλες μου τις παρεμβάσεις -και στην ομιλία και στη συνέντευξη Τύπου- επισήμανα μετ' επιτάσεως ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν σήμερα τα ελληνικά νοικοκυριά -δεν είναι μόνο ελληνικό πρόβλημα, είναι και ευρωπαϊκό, αλλά για την Ελλάδα μιλάμε τώρα- είναι το κόστος ζωής, η συσσωρευμένη ακρίβεια δηλαδή, προϊόν διεθνών οικονομικών πιέσεων αρκετών ετών.

Και επέλεξα να αντιμετωπίσω το πρόβλημα της ακρίβειας μέσα από μία πολύ γενναία, μόνιμη, αλλά ταυτόχρονα και στοχευμένη αύξηση των πραγματικών μισθών, διότι αυτό ουσιαστικά συνιστά η μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση την οποία εξαγγείλαμε.

Είχαμε στη διάθεσή μας να επιστρέψουμε στην κοινωνία ως μέρισμα ανάπτυξης περί τα 1,76 δισεκατομμύρια ευρώ -στη συνέχεια μπορούμε να σταθούμε σε αυτό το ποσό, διότι η αντιπολίτευση επιμένει να αυξάνει πολύ τον λογαριασμό, χωρίς να μας εξηγεί από πού θα τον πληρώσει. Η δική μας επιλογή ήταν να μειώσουμε τους φόρους για όλους, αλλά περισσότερο γι' αυτούς που έχουν παιδιά και για τους νέους.

Αυτό θα ισοδυναμεί, λοιπόν, από τον Ιανουάριο -και καταλαβαίνω γιατί οι πολίτες μπορεί να μην το έχουν αντιληφθεί ακόμα πλήρως, διότι θα δουν την επίπτωση των μέτρων αυτών στη μισθοδοσία του Ιανουαρίου- με μία πραγματική αύξηση μισθού, δηλαδή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, μεγαλύτερη ανάλογα με το πόσα παιδιά έχεις, πολύ σημαντική αν έχεις από τρία παιδιά και πάνω.

Έχουμε δώσει, νομίζω, τα σχετικά παραδείγματα πολλές φορές: δηλαδή ένας μισθωτός των 25.000 ευρώ με τρία παιδιά θα έχει όφελος 1.700 ευρώ τον χρόνο, ανάλογα με το πόσα παιδιά έχεις. Κι ένας νέος, κ. Χατζηνικολάου, έως 25 ετών δεν θα πληρώνει καθόλου φόρο εισοδήματος μέχρι τα 20.000 ευρώ και 9% συντελεστή έως τα 30 έτη.

Κατά συνέπεια, αυτή είναι η απάντηση την οποία εγώ με το οικονομικό επιτελείο επιλέξαμε να δώσουμε, ακριβώς για το πρόβλημα της ακρίβειας. Δεν μπορούμε να συζητάμε μόνο για την αύξηση των ονομαστικών μισθών. Νομίζω η κοινωνία αναγνωρίζει ότι έχουν αυξηθεί οι ονομαστικοί μισθοί, μας λένε όμως -και δικαιολογημένα σε έναν βαθμό- ότι...

Νίκος Χατζηνικολάου: Παραμένουμε από τους χαμηλότερους στην Ευρώπη στο διαθέσιμο εισόδημα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Στον κατώτατο μισθό είμαστε ενδέκατοι. Τον παραλάβαμε στα 650 ευρώ και πήγαμε στα 880 ευρώ.

Νίκος Χατζηνικολάου: Αυτό είναι αλήθεια. Αλλά στον μέσο μισθό και στο διαθέσιμο εισόδημα είμαστε χαμηλά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και στον μέσο μισθό, έχουν αυξηθεί οι ονομαστικοί μισθοί. Δεν αρκεί, όμως, μόνο αυτό. Διότι λένε οι πολίτες, και σε μεγάλο βαθμό έχουν δίκιο, «τι να την κάνω την αύξηση του ονομαστικού μισθού αν υπάρχει σωρευμένη ακρίβεια που σε ένα βαθμό αυτή την εξουδετερώνει».

Νίκος Χατζηνικολάου: Αν μου την τρώει το σούπερ μάρκετ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γι' αυτό ερχόμαστε, λοιπόν, αυτή τη στιγμή και παρεμβαίνουμε στο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα.

Νίκος Χατζηνικολάου: Κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι πραγματικά δύσκολα για τα νοικοκυριά. Το μοσχάρι κρέας, για παράδειγμα, έφτασε στα 17-18 ευρώ και πολλοί λένε ότι μπορεί να περάσει τα 20. Οι έμμεσοι φόροι, ο ΦΠΑ για παράδειγμα, για τον οποίο η αντιπολίτευση σας πιέζει και σας καλεί να τον χαμηλώσετε στα τρόφιμα και τα είδη πρώτης ανάγκης, είναι οι πιο άδικοι φόροι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κύριε Χατζηνικολάου, καταρχάς αναφερθήκατε στο μοσχάρι κρέας. Η Ελλάδα...

Νίκος Χατζηνικολάου: Τα μοσχάρια «έχουν βγάλει φτερά», πετούν προς τα 20 ευρώ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, γιατί όμως; Όχι γιατί παράγουμε εμείς μοσχάρι. Εμείς εισάγουμε το 80% του μοσχαρίσιου κρέατος. Άρα, υπάρχει μια παγκόσμια αύξηση των τιμών του μοσχαρίσιου κρέατος. Δεν είναι κάτι το οποίο οφείλεται σε κάποια στρέβλωση της ελληνικής αγοράς.

Από εκεί και πέρα, να δούμε λίγο το ζήτημα του ΦΠΑ γιατί γίνεται μεγάλη κουβέντα γι' αυτό και δεν σας κρύβω ότι και εμάς μας απασχόλησε ποια είναι η ενδεδειγμένη λύση. Καταρχάς, πρέπει να προσδιορίσουμε, κ. Χατζηνικολάου, πόσα λεφτά έχει το ταμείο. Εδώ δεν μιλάμε για μια πιστωτική κάρτα χωρίς όριο. Γιατί κάπως έτσι νομίζω ότι αντιλαμβάνονται τα δημόσια οικονομικά κάποιοι στην αξιωματική αντιπολίτευση. Το ποσό το οποίο έχουμε στη διάθεσή μας είναι ορισμένο. Γιατί είναι ορισμένο; Διότι έχουμε «οροφές» δαπανών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από αυτές προκύπτει το ποσό των 1,75 δισεκατομμυρίων.

Πιστεύετε ότι οποιοσδήποτε Πρωθυπουργός...

Νίκος Χατζηνικολάου: Τι θα στοίχιζε η μείωση του ΦΠΑ σε βασικά τρόφιμα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Στα βασικά τρόφιμα δεν είναι πόσο θα στοίχιζε -παραπάνω από 1 δισεκατομμύριο ευρώ μόνο αυτή τη μείωση-, το ζήτημα είναι ποιο θα ήταν το όφελος για τα νοικοκυριά, ξέρετε; Να σας πω εγώ...

Νίκος Χατζηνικολάου: Στην Ισπανία λένε ότι λειτούργησε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γιατί τότε τον αύξησαν ξανά; Γιατί το επανέφεραν;

Νίκος Χατζηνικολάου: Γιατί ήταν ένα προσωρινό μέτρο για ανακούφιση.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γιατί τον επανέφεραν;

Λοιπόν, πάμε να δούμε τους αριθμούς. Πρώτον, αυτή η μείωση του ΦΠΑ, αν υποθέταμε ότι πηγαίναμε από το 13% στο 6% στα βασικά τρόφιμα, ουσιαστικά θα εξουδετέρωνε όλες τις μειώσεις φόρων τις οποίες έχουμε εξαγγείλει, διότι προφανώς δεν μπορεί να κάνει κανείς και τα δύο.

Και αν περνούσε όλη αυτή η μείωση, που έχω σοβαρή αμφιβολία αν θα περνούσε όλη η μείωση -η Τράπεζα της Ελλάδος μας λέει ότι μόνο το 20% της μείωσης θα περνούσε τελικά, στην τελική τιμή-, το όφελος θα ήταν περί τα 30 ευρώ το μήνα. Και να σας πω κάτι, η μείωση του ΦΠΑ ωφελεί και τους φτωχούς και τους πλούσιους. Και ωφελεί και κάποιους ακόμα: τους τουρίστες, οι οποίοι συνιστούν ένα μεγάλο κομμάτι της κατανάλωσης, ειδικά το καλοκαίρι.

Εμείς λοιπόν, επιλέξαμε, αντί για ένα οριζόντιο μέτρο γενικής στόχευσης για το οποίο έχω σοβαρές αμφιβολίες ότι θα περνούσε στην τελική τιμή, στοχευμένα μέτρα.

Μα, θα μου πείτε: «η αντιπολίτευση λέει “να τα κάνετε όλα”». Σε αυτό, λοιπόν, θέλω να σταθώ ιδιαίτερα.

Νίκος Χατζηνικολάου: Λέει και κάτι άλλο η αντιπολίτευση.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Να απαντήσω αυτό και....

Νίκος Χατζηνικολάου: Αμέσως. Είναι μαζί αυτά. Ξέρω τι θέλετε να πείτε, θέλετε να απαντήσετε για τα μη κοστολογημένα μέτρα που προτείνουν τα κόμματα της αντιπολίτευσης.

Εδώ, όμως, υπάρχει και ένα άλλο επιχείρημα που έρχεται από το ΚΚΕ. Μιλάει για «ματωμένο» πλεονάσμα. Τι λέει το Κομμουνιστικό Κόμμα; Λέει: «παίρνετε από την κοινωνία 5 και πλέον δισεκατομμύρια ευρώ και της επιστρέφετε 1,7».

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κύριε Χατζηνικολάου, η χώρα πλήρωσε με χρεοκοπία και δεκαετή κρίση την εποχή εκείνη όπου ξοδεύαμε σαν να μην υπάρχει αύριο. Συνολικά, για αρκετά χρόνια, το πολιτικό σύστημα δεν είχε αίσθηση των ορίων δαπανών.

Δική μου ευθύνη είναι να μην επανέλθουμε ποτέ σε αυτές τις εποχές.

Η Ελλάδα εξακολουθεί και σήμερα, παρότι τα μακροοικονομικά μας είναι εξαιρετικά υγιή, να έχει το μεγαλύτερο χρέος στην Ευρώπη. Έχουμε, λοιπόν, μία υποχρέωση, όχι για εμάς, για τις επόμενες γενιές, για τα νέα παιδιά, αυτό το χρέος να το μειώσουμε. Και ο μόνος τρόπος για να το μειώσουμε είναι να παράγουμε σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα.

Αυτή είναι η δέσμευσή μας, όχι απέναντι στην Ευρώπη, απέναντι στους Έλληνες πολίτες. Και όσο είμαι Πρωθυπουργός και με τιμούν οι Έλληνες πολίτες με την εμπιστοσύνη τους, δεν υπάρχει περίπτωση να επιτρέψω κανέναν εκτροχιασμό στα δημόσια οικονομικά, που να μας επαναφέρει σε εποχές μνημονίων και επιτήρησης.

Νίκος Χατζηνικολάου: Ναι, αλλά εμείς εδώ παράγουμε πλεονάσματα μεγαλύτερα από αυτά που μας ζητούν.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μα είναι λάθος αυτό. Δεν παράγουμε πλεονάσματα μεγαλύτερα από όσα μας ζητούν. Είναι τελείως λάθος.

Η χώρα κινείται οριακά στις οροφές των δαπανών. Να το εξηγήσω και πάλι. Με τους νέους ευρωπαϊκούς κανόνες έχουμε συγκεκριμένο πλαίσιο για το πόσα μπορούμε να δαπανούμε κάθε

χρόνο, πόσο μπορούμε να αυξάνουμε τον λογαριασμό κάθε χρόνο. Γιατί μπορούμε να κάνουμε περισσότερα; Επειδή πήραμε δομικά μέτρα και αντιμετωπίσαμε τη φοροδιαφυγή.

Θα συνιστούσα, λοιπόν, σε όλους αυτούς οι οποίοι με πολύ μεγάλη ευκολία κάνουν μπακαλίστικους λογαριασμούς -δεν αναφέρομαι σε εσάς, αναφέρομαι στα κόμματα της αντιπολίτευσης-, να μελετήσουν επιτέλους ποιο είναι το ευρωπαϊκό πλαίσιο με το οποίο οφείλει η χώρα να συμμορφωθεί.

Και ας κάνουν το εξής, ας πάνε τα κόμματα της αντιπολίτευσης να ρωτήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή: μπορεί η χώρα να δαπανήσει σήμερα παραπάνω από το ποσό το οποίο εμείς δαπανούμε; Πιστεύετε ειλικρινά ότι θα υπήρχε οποιαδήποτε κυβέρνηση που θα μπορούσε να δώσει περισσότερα χωρίς να διακινδυνεύσει τη δημοσιονομική ισορροπία και δεν θα το έκανε;

Νίκος Χατζηνικολάου: Το επιχείρημα ότι θα μπορούσατε να βρείτε πρόσθετα έσοδα φορολογώντας τα μεγάλα συμφέροντα, τα ολιγοπώλια, την ενέργεια, για παράδειγμα, ή τις τράπεζες. Λέω κάτι που άκουσα να λέγεται και από τον κ. Ανδρουλάκη. Το άκουσα πριν από λίγες μέρες και από τον κ. Τσίπρα. Μίλησε για έναν «πατριωτικό φόρο» στην ουσία.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Από «πατριωτικό φόρο» προτιμώ τις πατριωτικές φοροαπαλλαγές. Είμαι ένας φιλελεύθερος πολιτικός που πιστεύει στη μείωση των φόρων, στη δύναμη της πραγματικής οικονομίας να δημιουργεί πλούτο.

Δεν μας αρέσει να αλλάζουμε τους κανόνες του παιχνιδιού. Είναι οι ίδιοι οι οποίοι μας λένε «μειώστε τους φόρους στις επιχειρήσεις», για να μας πούνε μετά, «αυξήστε τους σε κάποιες άλλες επιχειρήσεις».

Λοιπόν, εμείς όποτε χρειάστηκε να φορολογήσουμε έκτακτα εταιρείες οι οποίες παρήγαγαν όντως, ως αποτέλεσμα της κρίσης, υπερκέρδη, το κάναμε, κ. Χατζηνικολάου. Το κάναμε στις εταιρείες ενέργειες και στηρίξαμε την κοινωνία. Το κάναμε για δύο χρόνια στα διυλιστήρια.

Όταν δεν υπάρχει λόγος, δεν θα το κάνουμε. Διότι αυτή τη στιγμή εμείς δεν μπορούμε να φορολογούμε διαρκώς έκτακτα τις επιχειρήσεις οι οποίες παράγουν πλούτο στην πατρίδα μας...

Νίκος Χατζηνικολάου: Κύριε Πρόεδρε, να σας μεταφέρω το κλίμα ενός νοικοκυριού. Οι πολίτες βλέπουν τα σούπερ μάρκετ να κάνουν «πάρτι» στα κέρδη τους. Βλέπουν τις τιμές της ενέργειας να είναι υψηλές. Βλέπουν τα ενοίκια να είναι υψηλά. Αυτό όλο μαζί είναι ένα εκρηκτικό κοκτέιλ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κύριε Χατζηνικολάου, να τα πάρουμε ένα - ένα.

Νίκος Χατζηνικολάου: Δεν είναι ένα εκρηκτικό κοκτέιλ αυτό;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν είναι ακριβές, όμως. Ούτε τα σούπερ μάρκετ κάνουν «πάρτι» στα κέρδη τους, άμα δείτε την κερδοφορία τους, ούτε οι τιμές ενέργειας αυξάνονται συνέχεια. Γιατί δεν επισημαίνετε ότι τον μήνα Σεπτέμβριο οι τιμές ενέργειας ήταν μειωμένες κατά...

Νίκος Χατζηνικολάου: Αλλά έρχεται πάλι αύξηση τον Οκτώβριο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Θα το δούμε αυτό. Θα το δούμε. Γιατί έχουμε μια ενεργειακή πολιτική η οποία έχει ως μεσοπρόθεσμο στόχο να πέφτουν οι τιμές ενέργειας. Πού υπάρχει πραγματικό πρόβλημα; Διότι εγώ, σας λέω, δεν είμαι εκτός κοινωνίας. Καταλαβαίνω ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Αλλά σας λέμε ποιες είναι οι δυνατότητες που έχουμε να τις αντιμετωπίσουμε.

Και, επιμένω, οι πολίτες ακόμα αυτές τις αυξήσεις πραγματικών μισθών δεν τις έχουν δει. Οπότε καταλαβαίνω γιατί δυσανασχετούν.

Όπως δεν έχουν δει ακόμα ούτε την επιστροφή ενός ενοικίου, για να έρθουμε στο ζήτημα των ενοικίων...

Νίκος Χατζηνικολάου: Στα ενοίκια είναι ένα από τα χειρότερα προβλήματα. Δηλαδή, πολλοί αναγκάζονται τον μισό μισθό να τον δίνουν στο ενοίκιο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κύριε Χατζηνικολάου, γνωρίζω πολύ καλά ότι αυτό είναι ένα μεγάλο πρόβλημα. Γι' αυτό εμείς...

Νίκος Χατζηνικολάου: Σας κατηγορούν όμως...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό...

Νίκος Χατζηνικολάου: Το ΠΑΣΟΚ λέει για τα ενοίκια...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αφήστε με να μιλήσω

Νίκος Χατζηνικολάου: Ότι λίγο η χρυσή βίζα, λίγο το Airbnb...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Στο τέλος θα μιλάτε εσείς περισσότερο από εμένα...

Νίκος Χατζηνικολάου: Όχι, δεν το κάνω αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αφήστε με, λοιπόν, να σας μιλήσω για τα ενοίκια, μιας και με ρωτάτε.

Νίκος Χατζηνικολάου: Σας χρεώνει ευθύνες, πάντως, η αντιπολίτευση.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η δουλειά της αντιπολίτευσης είναι να ασκεί κριτική στην κυβέρνηση, αρκεί να είναι...

Νίκος Χατζηνικολάου: Λέει συγκεκριμένα πράγματα. Λέει, χρυσή βίζα και ασύδοτο Airbnb.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Πάμε να τα πάρουμε με τη σειρά. Πρώτον, ως προς τα ενοίκια. Τι έκανε αυτή η κυβέρνηση; Η κυβέρνηση αποφάσισε να επιστρέψει ένα ενοίκιο σε όλους τους ενοικιαστές. Αυτό είναι μια μείωση των ενοικίων 8%, το ένα δωδέκατο. Συμφωνούμε σε αυτό; Αυτό θα γίνει τον Νοέμβριο. Και βέβαια, νομίζω ότι με αυτό θα πρέπει να συμφωνήσουμε...

Νίκος Χατζηνικολάου: Του ενοικίου που δηλώνουν, για να λέμε τα πράγματα όπως είναι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Επειδή οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους, αυτό και για τους ενοικιαστές αλλά και για τους ιδιοκτήτες, από τη στιγμή που μειώνουμε και τη φορολογία στα ενοίκια βάζοντας τον ενδιάμεσο συντελεστή, έχουμε και την απαίτηση να υπάρχει μια μεγαλύτερη συμμόρφωση.

Άρα, επιστρέφουμε ένα ενοίκιο πίσω.

Βάλαμε περιορισμούς στη χρυσή visa εδώ και πολύ καιρό. Άρα, το ζήτημα αυτό δεν αφορά ουσιαστικά τις μεγάλες πόλεις, διότι έχουμε αυξήσει το όριο στις 800.000 ευρώ.

Στο Airbnb, μιας και με ρωτάτε, γιατί είναι κάτι που μας απασχολεί, βάλαμε περιορισμούς σε τρία από τα διαμερίσματα της Αθήνας. Έχω ζητήσει ήδη...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Απέδωσαν;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Φαίνεται, μέχρι στιγμής, γιατί δεν μπορούμε να ρίχνουμε τουφεκιές στον αέρα, ότι αυτοί οι περιορισμοί μπορεί να αποδώσουν. Και είμαι έτοιμος να συζητήσω -έχω ήδη ζητήσει σχετικές προτάσεις και ενδεχομένως να μπορούμε να τις εξαγγείλουμε το επόμενο διάστημα- επιπλέον περιορισμούς στο Airbnb και στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη και σε άλλους τουριστικούς προορισμούς, όπου εντός αστικών κέντρων, παραδείγματος χάρη στον τόπο καταγωγής μου, στα Χανιά, φαίνεται να υπάρχει μεγάλη πίεση.

Όμως, αν πιστεύει κάποιος ότι υπάρχουν μαγικές συνταγές και με έναν νόμο και ένα άρθρο μπορεί να «παγώσει» τα ενοίκια ή να σταματήσει την αγορά να λειτουργεί όπως λειτουργεί, είναι γελασμένος.

Τι μπορούμε και τι πρέπει να κάνουμε; Εμείς έχουμε επενδύσει πάρα πολύ στο πώς θα αυξήσουμε την προσφορά των διαθέσιμων διαμερισμάτων. Έχουμε μία σειρά από προγράμματα, «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», για να δώσουμε κίνητρα σε ιδιοκτήτες οι οποίοι έχουν κλειστά διαμερίσματα, με μία σχετική, όχι ευκαταφρόνητη βοήθεια από το κράτος, να μπορούν αυτά τα διαμερίσματα να τα φτιάξουν και να τα ξαναβάλουν στην αγορά. Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθεί η προσφορά των διαμερισμάτων και με κάποιο τρόπο θα ισορροπήσουν οι τιμές. Αλλά μην υποτιμάτε την παρέμβαση...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Βέβαια, αυτό είναι κάτι μακροπρόθεσμο.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Όχι, κατ' ανάγκη. Μπορεί να γίνει αρκετά γρήγορα. Σε έναν χρόνο μπορούν αυτά τα διαμερίσματα να έχουν επισκευαστεί.

Δίνουμε κίνητρα. Αν έχεις διαμέρισμα σε βραχυχρόνια μίσθωση και το γυρίσεις σε μακροχρόνια, τρία χρόνια δεν πληρώνεις φόρο στο ενοίκιο το οποίο εισπράττεις.

Έχουμε πάρει πολλά μέτρα. Όμως, το ζήτημα αυτό είναι σύνθετο. Αλλά, επιμένω, αυτή η κυβέρνηση ήταν η πρώτη η οποία πήρε το πλεόνασμα της ανάπτυξης, για το 2025 -μαζί με τα 250 ευρώ που θα πάρουν οι χαμηλοσυνταξιούχοι, μόνιμο μέτρο πια στήριξης, στα τέλη Νοεμβρίου- και επιστρέφουμε πίσω ένα ενοίκιο σε όλους τους ενοικιαστές.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Κύριε Πρόεδρε, 13ος μισθός. Γιατί όχι;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Γιατί αυτός ο οποίος θέλει να δώσει τον 13ο μισθό θα πρέπει να μην δώσει τις φοροαπαλλαγές που δώσαμε. Είναι πολύ απλό, κ. Χατζηνικολάου. Θα το ξαναπώ.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Λέτε ή το ένα ή το άλλο.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Μα προφανώς. Αφού στοιχίζει 1,3 δισ. Θέλουμε να δώσουμε 13ο μισθό σε 600.000 δημοσίους υπαλλήλους; Βεβαίως. Μπορεί να είναι μία επιλογή του ΠΑΣΟΚ, τότε όμως δεν θα βοηθήσει τον νέο, δεν θα βοηθήσει τον πολύτεκνο, δεν θα βοηθήσει τον τρίτεκνο, δεν θα μπορέσει να μειώσει...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Τα μέτρα για τους νέους, μια που τα αναφέρατε, είναι επαρκή; Θέλω να πω, οι περισσότεροι νέοι μέχρι τα 25 ή δεν έχουν βρει δουλειά ή έχουν βρει μια δουλειά η οποία συνήθως είναι με πολύ χαμηλή αμοιβή.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Η απάντηση σε αυτό είναι ότι ο συνολικός αριθμός των νέων που θα ωφεληθούν από αυτό το μέτρο είναι περίπου 300.000, δεν είναι μικρός αριθμός. Λίγο κάτω από 100.000 είναι οι νέοι κάτω των 25 που θα επωφεληθούν που εμπίπτουν στο μέτρο αυτό.

Και να σας πω και κάτι, κ. Χατζηνικολάου; Στέλνω κι ένα μήνυμα και στη νέα γενιά, ειδικά στα παιδιά τα οποία επιλέγουν την τεχνική εκπαίδευση, που εκ των πραγμάτων μπαίνουν πιο γρήγορα στην αγορά εργασίας, ότι τους φροντίζουμε και νοιαζόμαστε γι' αυτούς.

Κι αν θέλεις να μπει, ας το πούμε, 22 ετών ηλεκτρολόγος στην αγορά εργασίας -και σας διαβεβαιώνω ότι αυτοί που μπαίνουν σε αυτά τα επαγγέλματα δεν βγάζουν τον κατώτατο μισθό, νομίζω το ξέρετε αυτό-, αυτοί οι νέοι οι οποίοι θα μπου νωρίς στην αγορά εργασίας για μία τριετία δεν θα πληρώσουν καθόλου φόρο εισοδήματος. Έχει ξαναγίνει αυτό;

Ρωτώ, αναρωτιέμαι: όλοι αυτοί που μιλούν για τη νέα γενιά και νοιάζονται, έχουν ξανακάνει τίποτα για τη νέα γενιά; Εμείς τουλάχιστον κάνουμε κάτι το οποίο είναι τολμηρό και θα έλεγα πολύ πρωτοποριακό για τα δεδομένα της χώρας.

Άρα, νοιαζόμαστε για τους νέους, τους ενθαρρύνουμε να μπου στη νόμιμη αγορά εργασίας νωρίς και τους δίνουμε κι ένα μεγάλο φορολογικό κίνητρο για να το κάνουν.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Κάποιοι είπαν ότι ο Μητσοτάκης πήγε στη Θεσσαλονίκη και εξήγγειλε αυτό το πακέτο των μέτρων για να αλλάξει την πολιτική ατζέντα, που δεν ήταν ευνοϊκή για τη Νέα Δημοκρατία και την κυβέρνηση. Αναφέρονται, προφανώς, στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, το οποίο έχει κυριαρχήσει το τελευταίο διάστημα στην πολιτική επικαιρότητα.

Σας ακούω, κ. Πρόεδρε, και εσάς αλλά και τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, να επικαλούνται τις διαχρονικές ευθύνες, ότι αυτό είναι ένα διαχρονικό θέμα. Αυτό δεν είναι ψέμα, είναι αλήθεια. Ο πήχης σας, όμως, είναι εκεί; Θέλω να πω, ο πήχης μιας κυβέρνησης η οποία μιλάει για μεταρρυθμίσεις, η οποία μιλάει για εκσυγχρονισμό του κράτους, η οποία έχει μιλήσει για επιτελικό κράτος, είναι το κακό παρελθόν; Αυτός είναι ο πήχης;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Όχι, σε καμία περίπτωση. Και μιας και μου λέτε ότι πήγαμε στη ΔΕΘ για να αλλάξουμε το κλίμα, φαντάζομαι ότι οι πολίτες γνωρίζουν ότι κάθε Σεπτέμβριο υπάρχει ΔΕΘ, στην οποία ανακοινώνεται ο ετήσιος οικονομικός προγραμματισμός.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Ναι, ότι ήσασταν πιο γενναίος στα μέτρα αυτή τη φορά.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Όχι, δεν ήμουν πιο γενναίος, ακριβώς γιατί δεν έχω τη δυνατότητα να το κάνω κι έχω την ευθύνη ταυτόχρονα να μην το κάνω.

Γιατί ο οικονομικός μας προγραμματισμός είναι προγραμματισμός τετραετίας. Τα μέτρα και η οικονομική μας πολιτική αποδίδουν και γι' αυτό και λέω στους Έλληνες πολίτες ότι, παρά τις δυσκολίες, τα καλύτερα είναι μπροστά μας.

Έρχομαι στον ΟΠΕΚΕΠΕ, όμως, τώρα. Στον ΟΠΕΚΕΠΕ...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Να χειροτερέψω λίγο την ερώτηση; Σήμερα το πρωί ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο κ. Φλωρίδης, στον Real Fm, στην εκπομπή μου, παραδέχθηκε ότι η έρευνα η δικαστική γίνεται από το 2019 και μου είπε: «σας λέω με ειλικρίνεια, δεν κάναμε όσα θα έπρεπε».

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Το είπα εγώ πρώτος. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ένα εξαιρετικά σύνθετο, πολυδαίδαλο και πολύπλοκο πρόβλημα, το οποίο όντως κληρονομήσαμε από το παρελθόν.

Αλλά δεν πρόκειται εγώ να κρυφτώ πίσω από τις ευθύνες άλλων. Ήταν δική μας ευθύνη να βάλουμε σε τάξη αυτόν τον οργανισμό. Δεν τα καταφέραμε. Το είπαμε με μεγάλη ειλικρίνεια. Γι' αυτό και αναγκαστήκαμε να πάρουμε πολύ δραστικά μέτρα και να καταργήσουμε ουσιαστικά τον ΟΠΕΚΕΠΕ, να τον «περάσουμε» στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, ένα εξαιρετικά σύνθετο εγχείρημα. Γατί, κ. Χατζηνικολάου; Διότι όσο πρέπει να εξυγιάνουμε ουσιαστικά αυτόν τον Οργανισμό, ενσωματώνοντάς τον στην ΑΑΔΕ, πρέπει ταυτόχρονα να γίνονται πληρωμές. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ κάνει πληρωμές άνω των 2 δισεκατομμυρίων κάθε χρόνο. Αυτή ήταν και η συνθετότητα του προβλήματος.

Αντιμετωπίσαμε το πρόβλημα της διαφθοράς στον ΟΠΕΚΕΠΕ; Δείτε πόσες υποθέσεις αυτή τη στιγμή εκδικάζονται, τώρα, από την ελληνική Δικαιοσύνη, πριν ασχοληθεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Άρα, σαφέστατα υπήρχε αίσθηση ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ υπάρχει κάτι το οποίο ήταν προβληματικό. Υποθέσεις πήγαν στον εισαγγελέα...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Είστε έξι χρόνια κυβέρνηση. Δεν υπήρχαν καταγγελίες όλα αυτά τα χρόνια; Επίσης, η αντιπολίτευση -και κατά τη γνώμη μου ορθά- λέει «το παρελθόν είναι πολύ μακριά». Είστε έξι χρόνια κυβέρνηση και εδώ ακούμε να αποκαλύπτονται ιστορίες για στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

Ακούμε αυτή την πολιτεύτρια με την Ferrari και την Porsche, που μάλιστα ήταν και συντονίστρια κοινοτικών πόρων στο κόμμα. Έχει διαγραφεί αυτή από τη Νέα Δημοκρατία;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Προφανώς έχει ανασταλεί η κομματική της ιδιότητα. Αλλά κοιτάξτε, κ. Χατζηνικολάου...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Ή ακούγαμε τον «φραπέ» και δεν ξέρω ποιον άλλον.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Μα σε μια υπόθεση εκτεταμένης διαφθοράς...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Αυτό δημιουργεί την αίσθηση ότι είναι «γαλάζιο» το σκάνδαλο.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Να τα πάρουμε ένα-ένα. Λοιπόν, σε μια υπόθεση εκτεταμένης διαφθοράς, όπως αυτή του ΟΠΕΚΕΠΕ, είναι προφανές ότι θα εμπλέκονται στελέχη και της Νέας Δημοκρατίας. Είμαστε το μεγαλύτερο κόμμα, 4 στους 10 Έλληνες ψήφισαν τη Νέα Δημοκρατία στις προηγούμενες εκλογές.

Αυτό, όμως, είναι άσχετο από το γεγονός ότι η δική μας ευθύνη ήταν η επίλυση του προβλήματος του ΟΠΕΚΕΠΕ και μέχρι στιγμής δεν τα έχουμε καταφέρει. Ανέλαβα ξεκάθαρα...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Μόνο πολιτική ευθύνη; Δηλαδή Βορίδης, Αυγενάκης καμία ευθύνη;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Ήμασταν ξεκάθαροι σε αυτό: ότι δεν προκύπτουν ποινικές ευθύνες. Αυτό το ζήτημα απαντήθηκε στη Βουλή με τρόπο πολύ σαφή. Και επίσης...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Η αντιπολίτευση σας κατηγορεί ότι καλύπτετε τις ευθύνες τους.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Η αντιπολίτευση μπορεί να λέει αυτά τα οποία η ίδια νομίζει και εμείς να υπερασπιζόμαστε τις δικές μας θέσεις.

Τι πιστεύω ότι θέλει να ακούσει ο Έλληνας πολίτης αυτή τη στιγμή και τι νομίζω ότι ζητάει από την κυβέρνηση;

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Τα λεφτά θα γυρίσουν πίσω, κ. Πρόεδρε;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Προς το παρόν 22 εκατομμύρια δεσμεύτηκαν, στα πρώτα 1.000 ΑΦΜ. Δεν θα το πεις και μικρό ποσό. Και οι έλεγχοι συνεχίζονται.

Το ξαναλέω, 22 εκατομμύρια ευρώ στα πρώτα 1.000 ΑΦΜ. Ξεκινήσαμε προφανώς από τα «μεγάλα ψάρια» και κατεβαίνουμε προς τα κάτω.

Και τι ζητούν επίσης οι Έλληνες αγρότες και κτηνοτρόφοι; Να παίρνουν τα χρήματα τα οποία δικαιούνται, να γίνονται σωστές διασταυρώσεις, σωστοί έλεγχοι και να μην υπάρχουν επιτήδριοι οι οποίοι κλέβουν τα λεφτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να πληρώνουν στο τέλος όλοι τον λογαριασμό.

Αυτά μας ζητούν. Και γι' αυτά τελικά, κ. Χατζηνικολάου, και εμείς θα κριθούμε. Είχα πει και στις προηγούμενες εκλογές ότι όταν μια κυβέρνηση θέτει συνολικά το έργο της στην κρίση του ελληνικού λαού, μιλάμε για μια ζυγαριά. Θα υπάρχουν ζητήματα στα οποία τα έχει καλά η κυβέρνηση και ζητήματα στα οποία δεν τα έχει πάει καλά η κυβέρνηση.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ σίγουρα μας χρεώνεται, δεν μας πιστώνεται. Και θα μπει και αυτό στο ζύγι της κρίσης των Ελλήνων πολιτών.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Πάντως εδώ υπάρχει επίσης η αιχμή, εναντίον μάλιστα του Μεγάρου Μαξίμου, όχι συνολικά της κυβέρνησης, ότι γνώριζε πράγματα και ότι μάλιστα γνώριζε πράγματα από τη δικογραφία, από τις νόμιμες επισυνδέσεις, ότι ειδοποιούσε τους βουλευτές.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Τα άκουσα και εγώ αυτά. Αυτά είναι παντελώς ανυπόστατα. Παντελώς ανυπόστατα, κ. Χατζηνικολάου, και έχουν απαντηθεί πολλές φορές.

Εγώ καταλαβαίνω γιατί η αντιπολίτευση έχει πάντα την ευθύνη και θέλει να ανεβάσει το πολιτικό «θερμόμετρο» σε οποιαδήποτε περίπτωση θεωρεί ότι τη συμφέρει. Εξάλλου, το έχουμε δει και σε άλλες υποθέσεις που νομίζω ότι «ταρακούνησαν» την ελληνική κοινή γνώμη και «πότισαν» τον πολιτικό διάλογο με τοξικότητα. Αυτή είναι η δουλειά της αντιπολίτευσης. Η δική μας δουλειά είναι να παρουσιάζουμε τα στοιχεία.

Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ έχω πει αυτά τα οποία θέλουμε να κάνουμε. Θα κριθούμε για τις πράξεις μας, θα χρεωθούμε τις παραλείψεις μας -είμαι πολύ ειλικρινής- αλλά σε καμία περίπτωση αυτή η κυβέρνηση δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι δεν προσπάθησε και δεν προσπαθεί να επιλύσει ένα πρόβλημα το οποίο, όπως και εσείς αναγνωρίσατε, έρχεται από το βαθύ παρελθόν. Αλλά αυτό για εμένα δεν είναι άλλοθι.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Ναι, αλλά είστε έξι χρόνια κυβέρνηση.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Γι' αυτό λέω ότι για εμένα δεν είναι άλλοθι. Προσπαθήσαμε με πολλούς διαφορετικούς τρόπους να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, δεν τα καταφέραμε, γι' αυτό και καταφύγαμε στην πιο δραστική λύση.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Μεταναστευτικό. Έχουμε τις τελευταίες μέρες όξυνση του προβλήματος, ιδίως στην Κρήτη, με αυξημένες ροές από τη Λιβύη. Μήπως η «σκληρή» γραμμή Πλεύρη δεν αποδίδει; Η Κρήτη έχει βουλιάζει από μετανάστες από τη Λιβύη.

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Μισό λεπτό...

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Πάνω από 1.000.

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Μισό λεπτό. Καμία Κρήτη δεν έχει βουλιάξει από μετανάστες. Να δούμε τα πραγματικά...

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Έχουν γεμίσει όλες οι δομές.

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Δεν έχουμε δομές στην Κρήτη.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Όποιες έχουμε, είναι τίγκα.

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Δεν έχουμε δομές στην Κρήτη. Να τα πάρουμε...

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Και γίνονται και μεταφορές...

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Καταρχάς, τα απόλυτα νούμερα. Λοιπόν, είμαστε συνολικά ως χώρα πολύ κάτω από εκεί όπου ήμασταν πέρυσι. Γιατί είμαστε πολύ κάτω;

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Είμαστε κάτω;

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Βεβαίως, είμαστε πολύ κάτω.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Πόσο;

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Είμαστε 30% κάτω σε σχέση με το πού ήμασταν πέρυσι. Γιατί; Εγώ βλέπω τις συνολικές ροές.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Στο σύνολο μιλάμε.

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Στο σύνολο.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Ναι, βάζετε μέσα και τις τελευταίες, αυτές της Κρήτης;

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Προφανώς βάζω και τις τελευταίες. Σήμερα είχαμε σύσκεψη.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Αυτές είναι ανησυχητικές. Μπορεί να υπάρχει «δάκτυλος» της Τουρκίας εκεί;

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Θα έρθω στο ζήτημα αυτό.

Η Κρήτη, πράγματι, έδωσε πολύ αυξημένες ροές. Και δεν υπάρχει, καταρχάς, «γραμμή Πλεύρη», υπάρχει γραμμή της Ελληνικής Κυβέρνησης στο μεταναστευτικό.

Εμείς τι κάναμε; Αναστείλαμε τις διαδικασίες ασύλου για τρεις μήνες, για να στείλουμε ένα μήνυμα στους διακινητές.

*Νίκος Χατζηνικολάου: * Επίκειται και παράταση της αναστολής;

*Κυριάκος Μητσοτάκης: * Θα το αξιολογήσουμε.

Νίκος Χατζηνικολάου: Έτσι ακούω.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν έχουμε πάρει απόφαση. Θα το αξιολογήσουμε στις αρχές Οκτωβρίου, οπότε και λήγει αυτό το τρίμηνο το οποίο νομοθετήσαμε.

Είχε αποτέλεσμα για έξι εβδομάδες; Σημαντικό. Είχαμε μία αύξηση για δύο μέρες; Είχαμε. Μπορεί να συνδέεται με γεωπολιτικές εξελίξεις στη Λιβύη και με ενδεχόμενη δυσανεμία κάποιων;

Νίκος Χατζηνικολάου: Μήπως είναι η απάντηση στη Chevron;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μπορεί.

Νίκος Χατζηνικολάου: Γιατί κάποιοι λένε ότι μπορεί να θέλουν να δώσουν ένα σήμα στη Chevron ότι η Ελλάδα δεν ελέγχει τα θαλάσσια σύνορά της.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μπορεί. Εγώ δεν είδα τη Chevron να επηρεάζεται. Και μιας και αναφερθήκατε στη Chevron, θεωρώ ότι είναι πολύ μεγάλη επιτυχία της πατρίδας μας...

Νίκος Χατζηνικολάου: Θα έρθω σε αυτό αναλυτικά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ωραία, να απαντήσω, λοιπόν...

Νίκος Χατζηνικολάου: Πριν φύγουμε από το μεταναστευτικό, θέλω να προσθέσω άλλη μια κριτική προς την κυβέρνηση, που αυτή δεν είναι από την αντιπολίτευση, είναι από εμένα. Η Τουρκία και άλλες χώρες, κ. Πρόεδρε, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, παίρνουν πολύ περισσότερα χρήματα από ό,τι η Ελλάδα από την Ευρώπη για το μεταναστευτικό. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν είναι ακριβές αυτό.

Νίκος Χατζηνικολάου: Δεν είναι αλήθεια;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν είναι ακριβές.

Νίκος Χατζηνικολάου: Τι χρήματα παίρνει η Τουρκία και τι παίρνουμε εμείς;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η Ελλάδα παίρνει πολλά χρήματα από την Ευρώπη, με συγκεκριμένες υποχρεώσεις. Πρέπει να πάρει περισσότερα και τα έχουμε διεκδικήσει, γιατί είμαστε στην πρώτη γραμμή των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και πρέπει να σας πω, γιατί τα καλά πρέπει να τα λέμε, έχουμε πολλά προβλήματα με την Τουρκία αλλά στο μεταναστευτικό έχουμε καταφέρει να δρομολογήσουμε μια συνεργασία η οποία έχει περιορίσει πολύ σημαντικά τις ροές από την Τουρκία.

Είναι, θα έλεγα, μια από τις επιτυχίες -γιατί έχουμε προβλήματα αλλού, θα τα συζητήσουμε στη συνέχεια, φαντάζομαι- των «ήρεμων νερών».

Νίκος Χατζηνικολάου: Επομένως, λέτε είναι ικανοποιητικά τα χρήματα που παίρνουμε από την Ευρώπη για το μεταναστευτικό; Ή θα μπορούσαμε να πιέσουμε και να ζητήσουμε περαιτέρω ενίσχυση;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Αν δείτε τον επόμενο προϋπολογισμό, το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2027 και μετά, θα δείτε σημαντικότερη αύξηση για τη φύλαξη των συνόρων και για το μεταναστευτικό. Ήταν δική μου πρωτοβουλία και άλλων Ευρωπαίων. Άρα, θα πάρουμε περισσότερα χρήματα από την Ευρώπη.

Το ζήτημα δεν είναι τόσο ζήτημα χρημάτων, όσο ζήτημα αποτελεσματικής αποτρεπτικής πολιτικής από την κυβέρνηση μας, που έστειλε ένα μήνυμα στους διακινητές ότι «δεν θα κάνετε εσείς κουμάντο στο ποιος μπαίνει στην πατρίδα μας». Αυτό ουσιαστικά συνιστά και αλλαγή της Ευρώπης, την οποία επέβαλε η Ελλάδα, στη σωστή γραμμή.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Chevron. Την αναφέραμε και λογικά θέλετε να εξηγήσετε τη συμφωνία. Εγώ να ρωτήσω: γιατί πανηγυρίζουμε τόσο πολύ; Η συμφωνία, από ό,τι άκουσα, είναι 70% η αμερικανική εταιρεία και 30% η HELLENiQ ENERGY. Δεν θα έπρεπε να πανηγυρίζουν περισσότεροι οι Αμερικανοί;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Κοιτάξτε, το γεγονός ότι ένας μεγάλος αμερικανικός, η δεύτερη μεγαλύτερη ενεργειακή εταιρεία εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου, έρχεται νότια της Κρήτης, εκδηλώνει έμπρακτα το ενδιαφέρον της και ουσιαστικά πιστοποιεί στην πράξη ότι εμείς ασκούμε κυριαρχικά δικαιώματα σε αυτά τα θαλάσσια οικόπεδα τα οποία έχουμε προκηρύξει, νομίζω ότι είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Αυτό είναι θετική εξέλιξη...

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Όχι μόνο ενεργειακή, και γεωπολιτική.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Ιδιαίτερα και μετά το ανυπόστατο τουρκολιβικό μνημόνιο.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Και εγώ επειδή θέλω να είμαι δίκαιος, ήταν μια πολιτική η οποία ξεκίνησε πριν από αρκετά χρόνια, και επί κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και επί συγκυβέρνησης, όμως τώρα τελεσφόρησε.

Άρα, θα έλεγα, με γενναιοδωρία πολιτικής, πως ζητώ από όλους να αναγνωρίσουν ότι αυτή είναι μια εθνική επιτυχία, η οποία έφτασε στην ολοκλήρωση αυτής της φάσης -γιατί έχουμε πολλή δουλειά ακόμα- επί κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας. Και με πολύ συστηματική δουλειά την οποία έκανε η χώρα μας.

Γιατί; Διότι σήμερα η χώρα μας θεωρείται στις Ηνωμένες Πολιτείες κρίσιμος ενεργειακός «παίκτης» στην Ανατολική Μεσόγειο.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Άκουσα, βέβαια, τον Fidan να ζητά συντονισμό Ελλάδας - Τουρκίας στο θέμα αυτό. Τον ακούσατε.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Εγώ δεν ξέρω σε τι αναφέρεται ο Τούρκος Υπουργός, αν αναφέρεται σε ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των δύο χωρών. Θα συναντήσω τον Πρόεδρο Erdoğan για όγδοη φορά νομίζω....

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Θα τον συναντήσετε; Εγώ αναρωτιόμουν αν μετά την τελευταία πρόκληση, που είναι αυτή η Navtex...

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Ποια είναι αυτή η πρόκληση;

Νίκος Χατζηνικολάου: Αυτή η Navtex για το «Piri Reis» και τις βόλτες που θα κάνει πάλι απ' ό,τι καταλαβαίνω στο Αιγαίο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το είδατε να βγαίνει το «Piri Reis»; Το έχετε δει το «Piri Reis»;

Νίκος Χατζηνικολάου: Δεν το έχω δει.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το έχετε δει σε φωτογραφία;

Νίκος Χατζηνικολάου: Αλλά αναρωτιέμαι αν το δούμε. Επίσης άκουσα ότι κάποια άσκηση ετοιμάζουμε εμείς, λέει, η οποία είναι έκτακτη, άκουσα ότι έρχονται δύο πολεμικά πλοία πίσω από τη Λιβύη στο Αιγαίο. Όλα αυτά δημιούργησαν μία αίσθηση ανησυχητική.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ας περάσω, λοιπόν, ένα μήνυμα ηρεμίας σε όλους τους Έλληνες πολίτες. Οι ασκήσεις τις οποίες διεξάγουμε...

Νίκος Χατζηνικολάου: Ξανάρχισαν οι Τούρκοι με τα μαχητικά τους να κάνουν κάποιες παραβιάσεις, εκεί στην περιοχή κάτω από τη Ρόδο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Οι ασκήσεις τις οποίες κάνουμε είναι όλες προγραμματισμένες ασκήσεις. Τις κάνουμε πάντα τέτοια εποχή, μεταξύ 15 και 30 Σεπτεμβρίου.

Στο ζήτημα στο οποίο αναφερθήκατε, δεν έχουμε δει ακόμα κάποια κίνηση στο πεδίο, αλλά δεν είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί ιδιαίτερα. Το συζητήσαμε και σήμερα στο ΚΥΣΕΑ.

Και, σε κάθε περίπτωση, εμείς, κ. Χατζηνικολάου, με την Τουρκία θα επιδιώκουμε πάντα να έχουμε ανοιχτούς διαύλους, ειλικρινή συζήτηση, θα μεταφέρουμε όμως και τις θέσεις μας με αυτοπεποίθηση και έχοντας τη βεβαιότητα ότι έχουμε το Διεθνές Δίκαιο με το μέρος μας. Έγινε, παραδείγματος χάρη, μία μεγάλη συζήτηση τώρα, γίνεται μία συζήτηση...

Νίκος Χατζηνικολάου: Πάντως τους ακούσατε τις τελευταίες μέρες να μας θυμίζουν πάλι τη Σμύρνη και την καταστροφή της. Μιλάμε για ένα κλίμα που δεν δείχνει να δικαιώνει την προσπάθεια για «ήρεμα νερά». Θέλω να πω, τι έγινε η Διακήρυξη των Αθηνών;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Για πάμε να δούμε, όμως, κ. Χατζηνικολάου, ποιες είναι...

Νίκος Χατζηνικολάου: Τη Διακήρυξη των Αθηνών δεν φαίνεται ο κ. Erdoğan να τη σέβεται και να την τηρεί.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό. Η Ελληνική Κυβέρνηση επιδιώκει τα «ήρεμα νερά», ταυτόχρονα όμως, το τελευταίο εξάμηνο, θέλω να σας θυμίσω, ολοκλήρωσε τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, εκκρεμότητα πολλών ετών. Προχώρησε τα πρώτα βήματα στην ανακήρυξη Θαλάσσιων Πάρκων ασκώντας όχι κυριαρχικά δικαιώματα, κυριαρχία επί ελληνικών νησιών. Ολοκλήρωσε την πρώτη φάση του διαγωνισμού της Chevron.

Η Ελλάδα δεν επαναπαύτηκε στα «ήρεμα νερά», χωρίς να ασκήσει μία ενεργητική εξωτερική πολιτική. Και είναι λογικό...

Νίκος Χατζηνικολάου: Βέβαια, η διασύνδεση με την Κύπρο, το καλώδιο, είναι ακόμα στον αέρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι μία εκκρεμότητα, τη συζητούμε και με την Κυπριακή κυβέρνηση. Πιστεύω ότι θα λυθεί το ζήτημα αυτό, διότι πήρε και μεγάλη δημοσιότητα. Νομίζω ότι όλοι

αναγνωρίζουν ότι είναι ένα έργο το οποίο είναι απολύτως κρίσιμο για την Κύπρο, όχι τόσο για την Ελλάδα, και το οποίο εμείς θέλουμε να στηρίξουμε για λόγους γεωπολιτικούς και για να βοηθήσουμε την Κύπρο.

Αλλά, ξέρετε, όταν κάποιος κάνει κινήσεις, και η εξωτερική πολιτική κάνει κινήσεις, είναι λογικό να υπάρχουν ενίοτε και κάποιες αντιδράσεις.

Νίκος Χατζηνικολάου: Επομένως δεν ανησυχείτε για το ενδεχόμενο ενός θερμού επεισοδίου με το «Piri Reis»; Ή κάποιας κρίσης στο Αιγαίο;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, όχι. Δεν ανησυχώ, αυτό δεν σημαίνει όμως ότι επαναπαύομαι κιόλας.

Θέλω να σας θυμίσω ότι σήμερα, μάλιστα, το ΚΥΣΕΑ ενέκρινε και τυπικά την προμήθεια της τέταρτης φρεγάτας Belh@tga και ταυτόχρονα μία πολύ σημαντική αναβάθμιση των τριών προηγούμενων. Διότι, ξέρετε, η τεχνολογία εξελίσσεται πια τόσο γρήγορα που και τα οπλικά συστήματα χρήζουν διαρκούς αναβάθμισης.

Η πρώτη φρεγάτα, μιλάμε για ό,τι πιο σύγχρονο πλέει στη Μεσόγειο, με πολύ μεγάλη υπερηφάνεια, και πράγματι το λέω γιατί είναι μία επιτυχία συνολική για τις αμυντικές μας δυνάμεις, θα καταπλεύσει στην πατρίδα μας μέχρι τα τέλη του έτους. Αυτή η ενίσχυση του Ναυτικού δεν έχει ξαναγίνει στην ιστορία του ελληνικού Ναυτικού.

Άρα, η Ελλάδα ενισχύει την αποτρεπτική της δύναμη, συζητά με αυτοπεποίθηση με τη γείτονα και ταυτόχρονα θέτει τα ζητήματα στη σωστή τους όχι μόνο ελληνοτουρκική, αλλά και ευρωτουρκική διάσταση.

Νίκος Χατζηνικολάου: Επομένως θα βρεθείτε με τον Erdoğan...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν υπάρχει ακόμα...

Νίκος Χατζηνικολάου: Στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Υπάρχει πρόθεση και από τα δύο μέρη να βρεθεί χρόνος και πιστεύω ότι από τη στιγμή που υπάρχει διάθεση να βρεθεί χρόνος, παρότι θα συμπέσουμε για λίγο, πιστεύω ότι θα μπορέσουμε να βρούμε τον χρόνο για να κάνουμε τη συνάντηση...

Νίκος Χατζηνικολάου: Για να κλείσω με τα εθνικά θέματα, ποια θα μπορούσε να είναι η λύση για να υπάρξει κάποια στιγμή πραγματικά ηρεμία στις σχέσεις με την Τουρκία; Το Διεθνές Δικαστήριο, ίσως, για τη χάραξη ΑΟΖ;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η Ελλάδα δεν θα ήταν αντίθετη σε μία τέτοια κατάληξη, το έχουμε πει πολλές φορές, αλλά αυτό προϋποθέτει ότι η Τουρκία θα αναγνωρίσει...

Νίκος Χατζηνικολάου: Ναι, αλλά αυτοί βάζουν κι άλλα θέματα στην ατζέντα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ακριβώς... Ότι η Τουρκία θα αναγνωρίσει ότι η διαφορά μας είναι...

Νίκος Χατζηνικολάου: Μόλις χθες άκουσα πάλι να μιλούν για αφοπλισμό των ελληνικών νησιών.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Η Ελλάδα δεν πρόκειται ποτέ να συζητήσει ούτε ζητήματα αφοπλισμού, ούτε προφανώς ζητήματα «γκρίζων ζωνών», ούτε ζητήματα κυριαρχίας. Όσο τα ζητήματα αυτά μπαίνουν στο τραπέζι, τόσο γίνεται εξαιρετικά δύσκολη η επίλυση της μεγάλης μας διαφοράς, που είναι η οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών, δηλαδή ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας.

Όμως, το έχω πει πολλές φορές, κ. Χατζηνικολάου: μπορούμε να μάθουμε να ζούμε και με τις διαφορές μας. Και αν δεν μπορούμε να λύσουμε το ζήτημα αυτό, δεν θα μπορέσουμε να το λύσουμε. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι πρέπει μονίμως το θερμόμετρο να είναι στο «κόκκινο» και ότι πρέπει να είμαστε μονίμως σε ένα περιβάλλον διαρκούς έντασης.

Ας κρατήσουμε, να κάνω αν μου επιτρέπετε μία θετική αναφορά, διότι νομίζω ότι έχει αξία, με αφορμή τα μπασκετικά τα οποία έγιναν και τις μικρές αντεγκλήσεις: εγώ κρατώ την ανάρτηση και του Γιάννη Αντετοκούνμπο και του Şengün, ότι ο αθλητισμός πρέπει να ενώνει. Ήταν, νομίζω, μία ανάρτηση και από τους δύο παίκτες η οποία, ξέρετε και κάτι, επιβεβαιώνει και το κλίμα που υπάρχει μεταξύ των δύο λαών.

Για πηγαίνετε στο Ανατολικό Αιγαίο σήμερα ή πηγαίνετε στην Αλεξανδρούπολη; Θα δείτε χιλιάδες Τούρκους επισκέπτες οι οποίοι έρχονται στην πατρίδα μας, στηρίζουν την τοπική οικονομία και γίνονται δεκτοί πολύ φιλόξενα, όπως υποδεχόμαστε τον οποιονδήποτε.

Οι λαοί μας δεν έχουν πολλά να χωρίσουν, κ. Χατζηνικολάου. Και όσοι τροφοδοτούν ένα κλίμα εχθροπάθειας μεταξύ των λαών μας, υπονομεύουν ουσιαστικά την εθνική...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Κύριε Πρόεδρε, δύο σύντομα σχόλια για να μπω στα πολιτικά και να κλείσουμε.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Πολιτικά ήταν και αυτά.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Ναι, να μπω εννοώ στα αμιγώς πολιτικά - εκλογικά, παρότι λέτε ότι είμαστε ακόμα μακριά από τις εκλογές.

Λοιπόν, Τέμπη. Θέλω ένα σύντομο σχολιό σας για τη δικαστική εξέλιξη. Σας ικανοποιεί ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται δικαστικά η υπόθεση; Ρωτώ γιατί βλέπω διαμαρτυρίες των συγγενών.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Νομίζω ότι όλοι πρέπει να συμφωνήσουμε, κ. Χατζηνικολάου, ότι κάποια στιγμή θέλουμε να ξεκινήσει αυτή η δίκη, έτσι δεν είναι; Δηλαδή, πώς θα αποδοθεί η δικαιοσύνη αν δεν γίνει αυτή η δίκη;

Εγώ αυτό το οποίο ξέρω είναι ότι μια ανάκριση διήρκεσε δυόμισι χρόνια, υπάρχουν -αν δεν κάνω λάθος- 36 κατηγορούμενοι. Άρα, είναι σαφές ότι έχει γίνει μια δουλειά, έχουν εντοπιστεί κατηγορούμενοι.

Δεν θέλω να παρέμβω στο έργο της Δικαιοσύνης, αλλά μου κάνει πολλή εντύπωση πως αυτοί οι οποίοι ζητούν να αποδοθεί δικαιοσύνη ταυτόχρονα κάνουν ό,τι περνάει από το χέρι τους για να μην ξεκινήσει η δίκη.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Μάλιστα. Γάζα, μεγάλο θέμα των ημερών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετοιμάζεται, προτείνει μάλλον οικονομικές κυρώσεις εναντίον του Ισραήλ. Πώς τοποθετείστε;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Προτείνει την αναστολή συγκεκριμένα...

Νίκος Χατζηνικολάου: Ναι, προτείνει την αναστολή των σημερινών ευεργετημάτων που έχει το Ισραήλ στην οικονομία...

Κυριάκος Μητσοτάκης: ...μιας συμφωνίας η οποία υπάρχει μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης.... Κοιτάζτε, κ. Χατζηνικολάου, αυτό το οποίο γίνεται στη Γάζα...

Νίκος Χατζηνικολάου: Επίσης, φαίνεται ότι κάποιες ευρωπαϊκές χώρες προχωρούν σε αναγνώριση παλαιστινιακού κράτους.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αυτό το οποίο γίνεται στη Γάζα είναι ανεπίτρεπτο. Συντελείται μία μεγάλη ανθρωπιστική καταστροφή. Δεν το λέω πρώτη φορά. Το επαναλαμβάνω και σε εσάς. Και δεν το λέω μόνο σε εσάς. Το λέω και στον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, με τον οποίο έχω επικοινωνήσει πολλές φορές, και στον Πρόεδρο του Ισραήλ, λέγοντας ξεκάθαρα σε μια χώρα με την οποία...

Νίκος Χατζηνικολάου: Είναι γενοκτονία, κατά τη γνώμη σας;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν θα χρησιμοποιούσα αυτόν τον όρο. Αυτός είναι ένας πολύ βαρύς όρος, ο οποίος απαιτεί άλλου είδους... Και μην ξεχνάμε ότι υπάρχουν και όμηροι και ότι το Ισραήλ αυτή τη στιγμή, με τα όποια προβλήματά του, είναι μια δημοκρατία η οποία αντέδρασε σε μια αδιανόητης βιαιότητας επίθεση. Αυτό, όμως, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη χρήση αυτής της έκτασης βίας.

Και πρέπει να καταλάβει το Ισραήλ ότι κινδυνεύει, κ. Χατζηνικολάου, να απομακρύνει παραδοσιακούς συμμάχους και φίλους του. Η Ελλάδα ανήκει σε αυτή την κατηγορία, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι επειδή έχουμε μία στρατηγική σχέση με το Ισραήλ δεν θα λέμε τα πράγματα έτσι όπως είναι. Και θα τα λέμε και δημόσια και κατ' ιδίαν.

Εγώ, λοιπόν, κάνω τώρα ακόμα μία δημόσια έκκληση για να σταματήσει αυτή η επιχείρηση στη Γάζα. Δεν έχω αυταπάτες, διότι βλέπω ότι έχουν παρθεί οι αποφάσεις. Δεν έχω αυταπάτες γι' αυτό. Και να μην σταματήσουν μόνο οι επιχειρήσεις στη Γάζα, να σταματήσουν και οι επιχειρήσεις στη Δυτική Όχθη.

Νίκος Χατζηνικολάου: Τα μέτρα αυτά θα τα υποστηρίξει η Ελλάδα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η Ελλάδα θα τοποθετηθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όταν δούμε την τελική πρόταση. Δεν είμαι σίγουρος ότι μία αναστολή αυτή τη στιγμή εξυπηρετεί συνολικά τα συμφέροντα της Ευρώπης και της πατρίδας μας, γιατί και αυτό πρέπει να το αναγνωρίσουμε, αλλά η Ελλάδα προσθέτει τη φωνή της στις πολλές χώρες που λένε ότι αυτή η ανθρωπιστική κρίση πρέπει να σταματήσει.

Θέλω να θυμίσω ότι η Ελλάδα έστειλε στρατιωτικά αεροσκάφη να κάνουν ρίψεις ανθρωπιστικής βοήθειας, σε μία εποχή όπου δεν έμπαινε καθόλου ανθρωπιστική βοήθεια στη Γάζα. Έχουμε πάρει διακριτικά τραυματίες από τη Γάζα. Θέλουμε να περιθάλψουμε τραυματίες, παιδιά από τη Γάζα. Όποτε μας δίνεται η δυνατότητα το κάνουμε.

Και το μήνυμα αυτό είναι σαφές και μεταφέρεται και δημόσια και κατ' ιδίαν στην ηγεσία του Ισραήλ.

Νίκος Χατζηνικολάου: Κύριε Πρόεδρε, μπαίνω στον επίλογο της συζήτησής μας. Έχετε χάσει τα τελευταία δύο χρόνια, η Νέα Δημοκρατία έχει χάσει πάνω από 10%. Τι φταίει, τι κάνει λάθος και τι διορθώσεις θα κάνετε;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** * Κύριε Χατζηνικολάου, νομίζω ότι είναι φυσιολογικό μία κυβέρνηση η οποία βρίσκεται πια στον έβδομο χρόνο της διακυβέρνησής της να έχει υποστεί μια φθορά. Πόσο μάλλον όταν υπάρχουν πραγματικά προβλήματα τα οποία οι πολίτες απαιτούν από την κυβέρνηση να λύσει.

Αναφερθήκαμε πριν στο ζήτημα της ακρίβειας, σας μίλησα με πολύ μεγάλη ειλικρίνεια γι' αυτό το οποίο μπορούμε να κάνουμε. Και με την ίδια ειλικρίνεια λέω στους πολίτες: όλα αυτά τα οποία τους τάζει η αντιπολίτευση, πουλάει φύκια για μεταξωτές κορδέλες.

Ο καθένας μπορεί να το κρίνει αυτό και να μας πιστέψει ή να μην μας πιστέψει.

Όμως, θέλω να θυμίσω ότι πάντα σε μία διακυβέρνηση υπάρχουν αυξομειώσεις στα ποσοστά των κομμάτων, στη δύναμή τους. Η Νέα Δημοκρατία σήμερα -και αυτό δεν νομίζω ότι επιδέχεται αμφισβήτησης- είναι η κυρίαρχη πολιτική δύναμη στη χώρα. Με μειωμένα ποσοστά; Με μειωμένα ποσοστά. Η δεύτερη...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** * Η αυτοδυναμία μοιάζει, όμως, να είναι μακριά. Μοιάζει ανέφικτη.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** * Θα έρθω και σε αυτό, γιατί νομίζω ότι, παρότι είναι νωρίς, μιας και με ρωτάτε θα απαντήσω ευθέως και στο ζήτημα το οποίο θέτετε.

Η Νέα Δημοκρατία σήμερα έχει υπερδιπλάσια ποσοστά από το δεύτερο κόμμα, που είναι το ΠΑΣΟΚ. Αυτό λένε οι μετρήσεις. Και το λένε όλες οι μετρήσεις.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** * Αυτό όμως συμβαίνει λόγω του κατακερματισμού της αντιπολίτευσης, όχι επειδή η Νέα Δημοκρατία κρατά τα ποσοστά που είχε.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** * Μην μου ζητάτε να έχω ευθύνη και για την κατάσταση στην αντιπολίτευση. Αν η αντιπολίτευση και συγκεκριμένα η αξιωματική αντιπολίτευση...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** * Όχι, εγώ ρωτώ τι φταίει που εσείς έχετε τις απώλειες.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** * Θα έρθω σε αυτό. Λοιπόν, δεν μπορεί να βρει τα πατήματά της....

***Νίκος Χατζηνικολάου:** * Φταίνε και θέματα διαφάνειας, φταίνε θέματα δημοκρατίας;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** * Μισό λεπτό. Αφήστε με να απαντήσω συνολικά. Λοιπόν, το γεγονός ότι και το ΠΑΣΟΚ είναι στην κατάσταση που είναι και άνθρωποι μετριοπαθείς, που θα προσδιορίζονται ως κεντρώοι ψηφοφόροι, τελικά φαίνεται να ακούνε περισσότερο τη Νέα Δημοκρατία από το ΠΑΣΟΚ, ενδεχομένως να έχει και κάτι να κάνει με τη δική μας πολιτική στον τομέα αυτό.

Κύριε Χατζηνικολάου, τον Απρίλιο του 2023, δύο μήνες πριν από τις εθνικές εκλογές, στις μετρήσεις που γίνονταν τότε, η Νέα Δημοκρατία ήταν στο 32- 33%. Κέρδισε τις εκλογές με 40%.

Δεν λέω ότι θα επαναληφθεί το ίδιο, αλλά ας κρατάμε λίγο μικρό καλάθι όταν προσπαθούμε να προβλέψουμε ποιο θα είναι το εκλογικό σκηνικό σε 18 μήνες από τώρα ή σε 20 μήνες από τώρα, όταν θα γίνουν οι εθνικές εκλογές.

Νίκος Χατζηνικολάου: Κάποιοι σας καλούν να αλλάξετε τον εκλογικό νόμο, να μην αφήσετε, δηλαδή, τη χώρα να μπει σε περιπέτειες. Διότι αυτή τη στιγμή, με την ισχύοντα εκλογικό νόμο, απαιτείται πολύ υψηλό ποσοστό για την αυτοδυναμία για το οποίο πρώτο κόμμα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Έχω πει πάρα πολλές φορές ότι δεν αλλάζω τους κανόνες του παιχνιδιού εν κινήσει. Έχω επίσης εξηγήσει γιατί πιστεύω ότι οι αυτοδύναμες κυβερνήσεις είναι καλύτερες από τις κυβερνήσεις συνεργασίας. Το ίδιο...

Νίκος Χατζηνικολάου: Αν, όμως, δεν έχετε αυτοδυναμία;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το ίδιο θα κάνω και στις εκλογές της άνοιξης του 2027. Δεν θα πω «όταν γίνουν», γιατί ξέρω πότε θα γίνουν οι εκλογές, γιατί από εμένα εξαρτάται να εξαντλήσουμε την τετραετία. Το έχω πει πολλές φορές, το επαναλαμβάνω και σε εσάς.

Εμείς θα προσπαθήσουμε να πείσουμε τους πολίτες γι' αυτό το οποίο εμείς θεωρούμε ότι είναι σωστό. Η τελική κρίση, όμως, κ. Χατζηνικολάου, ανήκει στον ελληνικό λαό.

Νίκος Χατζηνικολάου: Συνεργασίες είστε έτοιμος να κάνετε, κ. Πρόεδρε; Και να σας πω και κάτι άλλο. Δώσατε μια απάντηση στη Θεσσαλονίκη, στη συνέντευξη Τύπου της Κυριακής, επαναβεβαιώσατε ότι θα διεκδικήσετε τρίτη θητεία, ότι θα είστε επικεφαλής της Νέας Δημοκρατίας στις εκλογές.

Αυτοί που διακινούσαν τα σενάρια ότι μπορεί να φύγετε νωρίτερα, τώρα βάζουν πάνω στο τραπέζι ένα νέο σενάριο. Και πρέπει να σας ρωτήσω. Λένε: αν η Νέα Δημοκρατία είναι πρώτο κόμμα αλλά δεν έχει αυτοδυναμία, ο τρόπος για να φύγει ο Μητσοτάκης είναι συνεργασία με Πρωθυπουργό τρίτο πρόσωπο.

Και θέλω να σας ρωτήσω αν θα ήσασταν ανοιχτός σε μια τέτοια συζήτηση...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μα τι με ρωτάτε, κ. Χατζηνικολάου. Εγώ ξέρω, κ. Χατζηνικολάου...

Νίκος Χατζηνικολάου: ...με τα κόμματα της άλλης πλευράς.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Με ρωτάτε τώρα τι μπορεί να γίνει σε 18, 20 μήνες από τώρα.

Εγώ να σας πω όμως μια κουβέντα: Πρωθυπουργό εκλέγει ο λαός και όχι οι παράγοντες. Ο λαός ψηφίζει όχι μόνο κόμμα, ψηφίζει και Πρωθυπουργό. Τώρα, τα υπόλοιπα δεν τα θεωρώ πολύ σοβαρές αναλύσεις.

Και, ξέρετε, διασκεδάζω μερικές φορές διότι βλέπω την «πολιτική κουζίνα», στην οποία όλοι μας, και εσείς και εγώ, με τον τρόπο μας συμμετέχουμε, χίλιοι άνθρωποι πέριξ της πλατείας Κολωνακίου που συζητούν διάφορα σενάρια, Δεν νομίζω ότι αυτά τα σενάρια ακουμπούν την κοινωνία.

Αυτό το οποίο ενδιαφέρει σήμερα την κοινωνία είναι: μπορεί μια κυβέρνηση να βοηθήσει το νοικοκυριό με το νοίκι, με το ρεύμα, να αυξήσει κάπως τους μισθούς, το διαθέσιμο εισόδημα;

Όλα τα υπόλοιπα είναι ενδιαφέροντα σενάρια επιστημονικής φαντασίας, αλλά τελικά ο λαός θα κρίνει. Και δεν θα κρίνει μόνο τη Νέα Δημοκρατία, θα κρίνει και εμένα. Το αποτέλεσμα των εκλογών θα είναι η καλύτερη απόδειξη του αν οι Έλληνες πολίτες θέλουν ή δεν θέλουν να συνεχίσουμε να κυβερνάμε αυτή τη χώρα.

Όλα τα υπόλοιπα, λοιπόν, ας τα αφήσουμε λίγο στην άκρη, γιατί δεν νομίζω ότι ενδιαφέρουν τόσο πολύ τους τηλεθεατές μας.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Σήμερα υποδεχθήκατε στη Νέα Δημοκρατία τον πρώην Υπουργό του ΠΑΣΟΚ, ήταν και υποψήφιος αρχηγός του ΠΑΣΟΚ στο πρόσφατο παρελθόν, τον κ. Ανδρέα Λοβέρδο.

Άκουσα από αρκετούς παραδοσιακούς δεξιούς της Νέας Δημοκρατίας να ρωτάνε: μήπως είναι ώρα για αμφίπλευρη διεύρυνση; Δηλαδή, μήπως πρέπει να διευρυνθείτε και προς τα δεξιά; Και το λέω αυτό γιατί, κ. Πρόεδρε, η Νέα Δημοκρατία δεξιά της έχει έναν χώρο άνω του 15%.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Τον είχε και στις εκλογές του 2023.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Βεβαίως.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Απλά μπορεί να έχει αλλάξει η κατανομή.

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Η κατανομή.

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Η Νέα Δημοκρατία, κ. Χατζηνικολάου, επί των ημερών μου μεγάλωσε, εκσυγχρονίστηκε, διευρύνθηκε. Είναι ένα ανοιχτό κόμμα, το οποίο πρεσβεύει την οικονομική ελευθερία, τον υπεύθυνο πατριωτισμό, την κοινωνική ευαισθησία.

Θεωρώ ότι είμαστε πολύ κοντά στις παραδοσιακές αξίες και αρχές του ιδρυτή μας, ο οποίος έφτιαξε μια μεγάλη παράταξη, στην οποία μπορούσαν κάλλιστα να συνυπάρχουν στελέχη τα οποία είχαν διαφορετικές ιδεολογικές αναφορές.

Κι εγώ χαίρομαι όταν με οποιοδήποτε στέλεχος, ειδικά ένα στέλεχος το οποίο υπηρέτησε έναν άλλο χώρο, με τον οποίον μπορεί να είχαμε διαφωνήσει στο παρελθόν -είχαμε συμμετάσχει, όμως, με τον Ανδρέα Λοβέρδο και στην ίδια κυβέρνηση θέλω να θυμίσω- επιλέγει να ενταχθεί στη Νέα Δημοκρατία, διότι προτάσσει αυτή τη στιγμή την πολιτική σταθερότητα και αναγνωρίζει ότι η Νέα Δημοκρατία είναι η μόνη που έχει πρόταση διακυβέρνησης.

Διότι εγώ την ακούω συχνά αυτή την κουβέντα, την άκουγα και το 2023 ξέρετε, «να φύγει ο Μητσοτάκης». Ωραία, «να φύγει ο Μητσοτάκης», κανένα πρόβλημα. Να έρθει ποιος; Δεν πρέπει εγώ να το απαντήσω αυτό, γιατί εγώ προφανώς θέλω να μείνει ο Μητσοτάκης, έτσι δεν είναι; Αλλά αυτοί που λένε «να φύγει ο Μητσοτάκης» πρέπει κάποια στιγμή να απαντήσουν...

***Νίκος Χατζηνικολάου:** Έχετε υπόψη σας ότι ορισμένοι σας χρεώνουν ότι επιχειρείτε και να επιλέξετε τον πολιτικό σας αντίπαλο. Λένε, δηλαδή, ότι δείχνετε από τον τρόπο με τον οποίο κινείστε στη Βουλή το τελευταίο διάστημα και στις συνεντεύξεις σας, να προτιμάτε μάλλον τον κ. Τσίπρα από τον κ. Ανδρουλάκη. Τι λέτε;

***Κυριάκος Μητσοτάκης:** Δεν είναι ακριβές αυτό. Με ποια έννοια; Ο κ. Ανδρουλάκης, τον σέβομαι και τον τιμώ, είναι αρχηγός της αντιπολίτευσης. Μπορεί να έγινε το ΠΑΣΟΚ αξιωματική αντιπολίτευση από καραμπόλα, αλλά είναι θεσμικά ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Φαίνεται από τις δημοσκοπήσεις ότι από τα κόμματα της κεντροαριστεράς είναι το μεγαλύτερο κόμμα και αυτός είναι, θα έλεγα, ο σημαντικότερος αντίπαλός μου, αλλά και ένα κόμμα με το οποίο εγώ έχω προσπαθήσει -και το έκανα και στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης- να μπορώ τουλάχιστον να ρίξω κάποιες γέφυρες συνεννόησης σε ορισμένα ζητήματα στα οποία μπορούμε να βρούμε έναν

κοινό βηματισμό. Παραδείγματος χάρη, το Εθνικό Απολυτήριο, το οποίο ξέρω ότι απασχολεί πάρα πολλές οικογένειες που έχουν σήμερα παιδιά στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.

Άρα, εγώ θα επιδιώκω, με αυτούς οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να συζητήσουν, τουλάχιστον έναν στοιχειώδη κώδικα επικοινωνίας. Μπορεί να μην συμφωνούμε σε όλα, να συμφωνήσουμε τουλάχιστον σε κάποια.

Ο κ. Τσίπρας είναι βουλευτής Πειραιά του ΣΥΡΙΖΑ.

Νίκος Χατζηνικολάου: Το ενδεχόμενο να κάνει νέο κόμμα πώς το ακούτε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σήμερα είναι βουλευτής Πειραιά του ΣΥΡΙΖΑ και δεν πρέπει να ρωτήσετε εμένα. Πρέπει να ρωτήσετε τους συντρόφους του, γιατί εγώ βλέπω να σηκώνεται πολλή σκόνη. Δεν μου πέφτει λόγος εμένα, αλλά δεν ξέρω, τι να πω, μπορεί να θυμίζει αθλητή που «καίγεται» στο ζέσταμα. Δεν ξέρω τι, αλλά δεν με αφορά το θέμα.

Νίκος Χατζηνικολάου: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ θερμά. Ευχαριστώ πολύ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εγώ σας ευχαριστώ, κ. Χατζηνικολάου.